

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมอำเภอ สันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่” ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการเลี้ยงโคนมของเกษตรกร

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 155 คน เป็นเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ใน อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

1.1 อายุ

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมกลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 41.39 ปี เกษตรกรส่วนใหญ่จำนวน 90 คน มีอายุระหว่าง 36-45 ปี (ร้อยละ 58.1) รองลงมาร้อยละ 19.4 มีอายุน้อยกว่า 36 ปี จำนวน 30 คน และร้อยละ 17.4 (27 คน) มีอายุระหว่าง 46-55 ปี มีอายุสูงสุด 77 ปี และต่ำสุด 21 ปี (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 อายุของเกษตรกร

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 36 ปี	30	19.4
36 - 45 ปี	90	58.1
46 - 55 ปี	27	17.4
55 ปี ขึ้นไป	8	5.1
รวม	155	100.0
อายุของผู้เลี้ยงโคนมต่ำสุด 21 ปี		อายุของผู้เลี้ยงโคนมสูงสุด 77 ปี
อายุของผู้เลี้ยงโคนมเฉลี่ย 41.39 ปี		ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.70

1.2 ระดับการศึกษา

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 89.0 (138 คน) สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 8.4 (13 คน) สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และมีเกษตรกรเพียง 4 คน (ร้อยละ 2.6) ที่สำเร็จการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ระดับการศึกษาของเกษตรกร

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	138	89.0
มัธยมศึกษา	13	8.4
สูงกว่ามัธยมศึกษา	4	2.6
รวม	155	100.0

1.3 การเป็นสมาชิกกลุ่ม

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 62.6 (97 คน) เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ จำนวน 58 คน (ร้อยละ 37.4) เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์โคนมบ้านป่าดิ่ง ห้วยหม้อ จำกัด (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 การเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกร

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มสหกรณ์โคนมเชียงใหม่	97	62.6
กลุ่มสหกรณ์โคนมบ้านป่าดิ่ง ห้วยหม้อ จำกัด	58	37.4
รวม	155	100.0

1.4 ประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนม

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนมเฉลี่ย 11.73 ปี เกษตรกรจำนวน 76 คน (ร้อยละ 49.0) มีประสบการณ์การเลี้ยงโคนมระหว่าง 11-20 ปี รองลงมาร้อยละ 43.2 (67 คน) มีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนม 1-10 ปี และร้อยละ 7.8 (12 คน) มีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนม 20 ปีขึ้นไป เกษตรกรมีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนมต่ำสุด 1 ปี และสูงสุด 28 ปี (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 ประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนมของเกษตรกร

ประสบการณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 - 10 ปี	67	43.2
11 - 20 ปี	76	49.0
20 ปี ขึ้นไป	12	7.8
รวม	155	100.0
ประสบการณ์ต่ำสุด 1 ปี		ประสบการณ์สูงสุด 28 ปี
ประสบการณ์เฉลี่ย 11.73 ปี		ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10.15

1.5 จำนวนโคนมที่เลี้ยง

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีการเลี้ยงโคนมเฉลี่ยจำนวน 13.56 ตัว เกษตรกรร้อยละ 33.5 (52 คน) เลี้ยงโคนมน้อยกว่า 10 ตัว ร้อยละ 27.1 (42 คน) เลี้ยงโคนม 10-14 ตัว ร้อยละ 26.5 (41 คน) เลี้ยงโคนม 15-19 ตัว ส่วนเกษตรกรร้อยละ 9.7 (15 คน) และ ร้อยละ 3.2 (5 คน) เลี้ยงโคนม 20-24 ตัว และ 24 ตัวขึ้นไปตามลำดับ โดยมีเกษตรกรที่เลี้ยงโคนมน้อยที่สุดจำนวน 3 ตัว และมากที่สุด 40 ตัว (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 จำนวนโคนมที่เกษตรกรเลี้ยง

จำนวนโคนม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ตัว	3	1.9
5 - 9 ตัว	49	31.6
10 - 14 ตัว	42	27.1
15 - 19 ตัว	41	26.5
20 - 24 ตัว	20	12.9
รวม	155	100.0
จำนวนโคนมที่เลี้ยงต่ำสุด 3 ตัว		จำนวนโคนมที่เลี้ยงสูงสุด 40 ตัว
จำนวนโคนมที่เลี้ยงเฉลี่ย 13.56 ตัว		ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.90

1.6 จำนวนโคที่รีดนมได้ ณ วันสัมภาษณ์

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีโคที่รีดนมได้ ณ วันสัมภาษณ์เฉลี่ย 6.70 ตัว ส่วนใหญ่ร้อยละ 51.6 (80 คน) มีโคที่รีดนมได้ จำนวน 4-7 ตัว รองลงมาร้อยละ 30.4 (47 คน) มีโคที่รีดนมได้ 8-11 ตัว และร้อยละ 13.5 (21 คน) มีโคที่รีดนมได้น้อยกว่า 4 ตัว เกษตรกรมีโคที่รีดนมได้ ณ วันสัมภาษณ์ต่ำสุด 1 ตัว และสูงสุด 25 ตัว (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 จำนวนโคที่รีดนมได้ ณ วันสัมภาษณ์

จำนวนโค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 4 ตัว	21	13.5
4 - 7 ตัว	80	51.6
8 - 11 ตัว	47	30.4
11 ตัว ขึ้นไป	7	4.5
รวม	155	100.0
จำนวนโคที่รีดนมได้ต่ำสุด 1 ตัว		จำนวนโคที่รีดนมได้สูงสุด 25 ตัว
จำนวนโคที่รีดนมได้เฉลี่ย 6.70 ตัว		ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.32

1.7 ระยะทางจากฟาร์มไปสู่ศูนย์รับซื้อนม

ระยะทางจากฟาร์มของเกษตรกรไปสู่ศูนย์รับซื้อนมเฉลี่ย 3.32 กิโลเมตร เกษตรกร ร้อยละ 34.2 (53 คน) มีระยะทางจากฟาร์มไปสู่ศูนย์รับซื้อนม 2 กิโลเมตร ร้อยละ 27.1 (42 คน) มีระยะทางมากกว่า 3 กิโลเมตร และร้อยละ 21.9 (34 คน) มีระยะทางจากฟาร์มไปสู่ศูนย์รับซื้อนม 3 กิโลเมตร ระยะทางใกล้สุด 1 กิโลเมตร และไกลสุด 33 กิโลเมตร (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ระยะทางจากฟาร์มไปสู่ศูนย์รับซื้อนม

ระยะทาง (กม.)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	26	16.8
2	53	34.2
3	34	21.9
มากกว่า 3	42	27.1
รวม	155	100.0

ระยะทางต่ำสุด 1 กิโลเมตร

ระยะทางสูงสุด 33 กิโลเมตร

ระยะทางเฉลี่ย 3.32 กิโลเมตร

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.53

1.8 พื้นที่เลี้ยงโคนม

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีพื้นที่เลี้ยง โคนมเฉลี่ย 3.96 ไร่ เกษตรกรร้อยละ 37.4 (58 คน) มีพื้นที่ในการเลี้ยง โคนม 2-3 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 23.2 (36 คน) มีพื้นที่ในการเลี้ยง โคนม 4-5 ไร่ และ ร้อยละ 17.4 (27 คน) มีพื้นที่ในการเลี้ยง โคนมน้อยกว่า 2 ไร่ เกษตรกรมีพื้นที่ในการเลี้ยง โคนมสูงสุด 21 ไร่ และต่ำสุด 0.5 ไร่ (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 พื้นที่เลี้ยงโคนมของเกษตรกร

พื้นที่ (ไร่)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 2 ไร่	27	17.4
2 - 3 ไร่	58	37.4
4 - 5 ไร่	36	23.2
6 - 7 ไร่	21	13.5
มากกว่า 7 ไร่	13	8.5
รวม	155	100.0
พื้นที่เลี้ยงโคต่ำสุด 0.5 ไร่	พื้นที่เลี้ยงโคสูงสุด 21 ไร่	
พื้นที่เลี้ยงโคเฉลี่ย 3.96 ไร่	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.04	

1.9 พื้นที่ถือครอง

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 3.96 ไร่ เกษตรกรร้อยละ 37.4 (58 คน) มีพื้นที่ถือครอง 2-3 ไร่ รองลงมาร้อยละ 23.2 (36 คน) มีพื้นที่ถือครอง 4-5 ไร่ และร้อยละ 17.4 (27 คน) มีพื้นที่ถือครองน้อยกว่า 2 ไร่ เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองสูงสุด 21 ไร่ และต่ำสุด 0.5 ไร่ (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 พื้นที่ถือครองของเกษตรกร

พื้นที่ (ไร่)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 2 ไร่	27	17.4
2 - 3 ไร่	58	37.4
4 - 5 ไร่	36	23.2
6 - 7 ไร่	21	13.5
มากกว่า 7 ไร่	13	8.5
รวม	155	100.0
พื้นที่ถือครองต่ำสุด 0.5 ไร่	พื้นที่ถือครองสูงสุด 21 ไร่	
พื้นที่ถือครองเฉลี่ย 3.96 ไร่	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.04	

1.10 รายได้จากการเลี้ยงโคนม

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีรายได้จากการเลี้ยงโคนมเฉลี่ย 247,223.88 บาทต่อปี เกษตรกรร้อยละ 34.2 (53 คน) มีรายได้จากการเลี้ยงโคนม 200,001-300,000 บาทต่อปี รองลงมาร้อยละ 31.6 (49 คน) มีรายได้จากการเลี้ยงโคนม 100,001-200,000 บาทต่อปี และร้อยละ 21.3 (33 คน) มีรายได้จากการเลี้ยงโคนม 300,001-400,000 บาทต่อปี เกษตรกรมีรายได้จากการเลี้ยงโคนมสูงสุด 774,000 บาทต่อปี และต่ำสุด 28,800 บาทต่อปี (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 รายได้จากการเลี้ยงโคนมของเกษตรกร

รายได้ (บาท/ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 100,001	9	5.8
100,001 – 200,000	49	31.6
200,001 – 300,000	53	34.2
300,001 – 400,000	33	21.3
400,000 ขึ้นไป	11	7.1
รวม	155	100.0

รายได้จากการเลี้ยงโคนมต่ำสุด 28,800 บาท/ปี รายได้จากการเลี้ยงโคนมสูงสุด 774,000 บาท/ปี
รายได้จากการเลี้ยงโคนมเฉลี่ย 247,223.88 บาท/ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 117709.58

1.11 รายได้จากการทำการเกษตรอื่น

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีรายได้จากการทำการเกษตรอื่น ได้แก่ การทำนา ทำสวน ทำไร่ และการประมงเฉลี่ย 8,899.41 บาทต่อปี เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 53.5 (83 คน) ไม่มีรายได้จากการทำการเกษตรอื่น รองลงมาร้อยละ 21.4 (33 คน) มีรายได้จากการทำการเกษตรอื่นน้อยกว่า 10,001 บาทต่อปี และร้อยละ 13.5 (21 คน) มีรายได้จากการทำการเกษตรอื่นมากกว่า 20,000 บาทต่อปี เกษตรกรมีรายได้จากการทำการเกษตรอื่นสูงสุด 120,000 บาทต่อปี และต่ำสุด 0 บาทต่อปี (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 รายได้จากการทำการเกษตรอื่นของเกษตรกร

รายได้ (บาท/ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	83	53.5
1 – 10,000	33	21.4
10,001 – 20,000	18	11.6
20,000 ขึ้นไป	21	13.5
รวม	155	100.0

รายได้จากการทำการเกษตรอื่นต่ำสุด 0 บาท/ปี รายได้จากการทำการเกษตรอื่นสูงสุด 120,000 บาท/ปี
รายได้จากการทำการเกษตรอื่นเฉลี่ย 8,899.41 บาท/ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10525.99

1.12 รายได้นอกภาคเกษตร

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีรายได้นอกภาคเกษตรได้แก่ การรับจ้าง การค้าขาย และการ
ทำหัตถกรรม เฉลี่ย 7,359.35 บาทต่อปี เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 80.6 (125 คน) ไม่มีรายได้นอกภาค
เกษตร เกษตรกรร้อยละ 9.7 (15 คน) มีรายได้นอกภาคเกษตรน้อยกว่า 10,001 บาทต่อปี และร้อยละ
5.2 (8 คน) มีรายได้นอกภาคเกษตร 20,000 บาทต่อปีขึ้นไป เกษตรกรมีรายได้นอกภาคเกษตรสูงสุด
720,000 บาทต่อปี และต่ำสุด 0 บาทต่อปี (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 รายได้นอกภาคเกษตรของเกษตรกร

รายได้ (บาทต่อปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	125	80.6
ต่ำกว่า 10,001	15	9.7
10,001 – 20,000	7	4.5
20,000 ขึ้นไป	8	5.2
รวม	155	100.0

รายได้นอกภาคเกษตรต่ำสุด 0 บาท/ปี รายได้นอกภาคเกษตรสูงสุด 720,000 บาท/ปี
รายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 7,359.35 บาท/ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 58276.12

1.13 รายจ่ายในการเลี้ยงโคนม

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีรายจ่ายในการเลี้ยงโคนมเฉลี่ย 152,575.12 บาทต่อปี เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 51.6 (80 คน) มีรายจ่ายในการเลี้ยงโคนม 100,001-200,000 บาทต่อปี รองลงมาร้อยละ 27.7 (43 คน) มีรายจ่ายในการเลี้ยงโคนมน้อยกว่า 100,001 บาทต่อปี และร้อยละ 17.4 (27 คน) มีรายจ่ายในการเลี้ยงโคนม 200,001-300,000 บาทต่อปี เกษตรกรมีรายจ่ายในการเลี้ยงโคนม สูงสุด 894,600 บาทต่อปี และต่ำสุด 31,620 บาทต่อปี (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 รายจ่ายในการเลี้ยงโคนมของเกษตรกร

รายได้ (บาท/ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 100,001	43	27.7
100,001 – 200,000	80	51.6
200,001 – 300,000	27	17.4
300,000 ขึ้นไป	5	3.3
รวม	155	100.0

รายจ่ายในการเลี้ยงโคนมต่ำสุด 31,620 บาท/ปี รายจ่ายในการเลี้ยงโคนมสูงสุด 894,600 บาท/ปี
 รายจ่ายในการเลี้ยงโคนมเฉลี่ย 152,575.12 บาท/ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 91922.67

1.14 รายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคนม

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีรายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคนมเฉลี่ย 94,648.76 บาทต่อปี เกษตรกรร้อยละ 31.0 (48 คน) มีรายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคนม 50,001-100,000 บาทต่อปี และ 100,001-150,000 บาทต่อปีเท่ากัน ร้อยละ 18.1 (28 คน) มีรายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคนมต่ำกว่า 50,001 บาทต่อปี และมีเกษตรกรร้อยละ 4.5 (7 คน) ขาดทุนจากการเลี้ยงโคนมคือมีรายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคนมต่ำกว่า 0 บาทต่อปี เกษตรกรมีรายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคนมสูงสุด 680,380 บาทต่อปี และต่ำสุด -70,330 บาทต่อปี สาเหตุที่เกษตรกรขาดทุนอาจเนื่องมาจาก เกษตรกรไม่สามารถรีดน้ำนมได้ตามปกติ เพราะแม่โคหยุดการให้นม คือ ช่วงที่แม่โคใกล้คลอดเกษตรกรจะต้องหยุดการรีดนมอย่างน้อย 2 เดือน และแม่โคเป็นโรคเรื้อรัง ทำให้เกษตรกรไม่สามารถรีดน้ำนมได้ อีกทั้งปัญหาในเรื่องของพันธุ์โคนมเกี่ยวกับการผสมเทียมซึ่งผสมไม่ค่อยติด และได้ลูกไม่ตรงตามพันธุ์ นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับเงินลงทุนในการเลี้ยงโคนมในระยะแรก ซึ่งได้แก่ ค่าก่อสร้างโรงเรือน ค่าพันธุ์โคนม ค่าอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการเลี้ยงโคนม เช่น ถังบรรจุน้ำนม ถังรีดนม เครื่องชั่ง คางทับทิม ซ่อมเครื่องตัดหญ้า ที่แปลงชน เครื่องตัดหญ้าเป็นต้น ทำให้เกษตรกรมีรายจ่ายในการเลี้ยงโคนมค่อนข้างสูง จึงเกิดภาวะขาดทุน (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 รายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคนมของเกษตรกร

รายได้ (บาท/ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขาดทุน	7	4.5
1 – 50,000	28	18.1
50,001 – 100,000	48	31.0
100,001 – 150,000	48	31.0
150,000 ขึ้นไป	24	15.5
รวม	155	100.0

รายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคนมต่ำสุด -70,330 บาท/ปี รายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคนมสูงสุด 680,380 บาท/ปี รายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคนมเฉลี่ย 94,648.76 บาท/ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 121,355.81

1.15 แรงงานในการเลี้ยงโคนม

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.23 คนต่อครัวเรือน ส่วนใหญ่ ร้อยละ 72.3 (112 คน) มีแรงงานในครัวเรือนจำนวน 2 คน รองลงมาร้อยละ 12.9 (20 คน) มีแรงงาน 3 คน ร้อยละ 10.3 (16 คน) และร้อยละ 4.5 (7 คน) มีแรงงานในครัวเรือน 1 คน และ 3 คนขึ้นไปตามลำดับ ครัวเรือนเกษตรกรมีแรงงานในการเลี้ยงโคนมต่ำสุด 1 คน และสูงสุด 21 คน (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 จำนวนแรงงานในการเลี้ยงโคนม

แรงงาน (คน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	16	10.3
2	112	72.3
3	20	12.9
มากกว่า 3	7	4.5
รวม	155	100.0

จำนวนแรงงานต่ำสุด 1 คน

จำนวนแรงงานสูงสุด 21 คน

จำนวนแรงงานเฉลี่ย 2.23 คน

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.64

1.16 การได้รับข่าวสารด้านปศุสัตว์

การได้รับข่าวสารด้านการเกษตรผ่านทางวิทยุ พบว่า เกษตรกรร้อยละ 41.29 ได้รับข่าวสาร 6 – 10 ครั้งต่อเดือน รองลงมาร้อยละ 33.55 ได้รับข่าวสาร 1 – 5 ครั้งต่อเดือน และร้อยละ 25.16 ได้รับข่าวสาร 11 – 15 ครั้งต่อเดือน

การได้รับข่าวสารด้านการเกษตรผ่านทางโทรทัศน์ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 52.26 ได้รับข่าวสาร 1 – 5 ครั้งต่อเดือน รองลงมาร้อยละ 43.22 ได้รับข่าวสาร 6 – 10 ครั้งต่อเดือน และร้อยละ 2.58 ไม่ได้รับข่าวสารด้านการเกษตรผ่านทางโทรทัศน์เลย

การได้รับข่าวสารด้านการเกษตรผ่านทางนิตยสารปศุสัตว์ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 78.06 ไม่เคยได้รับข่าวสารเลย และร้อยละ 21.94 ได้รับข่าวสารผ่านทางนิตยสารเกษตร 1 – 5 ครั้งต่อเดือน

การได้รับข่าวสารด้านการเกษตรผ่านทางเจ้าหน้าที่ของรัฐพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.98 ได้รับข่าวสาร 1 – 5 ครั้งต่อเดือน รองลงมาร้อยละ 5.81 ไม่ได้รับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ของรัฐเลย และร้อยละ 1.29 ได้รับข่าวสาร 6 – 10 ครั้งต่อเดือน

การได้รับข่าวสารด้านการเกษตรผ่านทางหอกระจายข่าว พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.77 ไม่เคยได้รับข่าวสารด้านการเกษตรผ่านทางหอกระจายข่าวเลย มีเกษตรกรเพียงร้อยละ 3.23 ที่เคยได้รับข่าวสารผ่านทางหอกระจายข่าว 1 - 5 ครั้งต่อเดือน

การได้รับข่าวสารด้านการเกษตรจากเพื่อนบ้าน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 84.52 ได้รับข่าวสาร 1 – 5 ครั้งต่อเดือน รองลงมาร้อยละ 13.54 ได้รับ 6 – 10 ครั้งต่อเดือน และร้อยละ 1.92 ได้รับ 11- 15 ครั้งต่อเดือน

การได้รับข่าวสารด้านการเกษตรผ่านทางหนังสือพิมพ์ของเกษตรกรพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 62.58 ไม่ได้รับข่าวสารด้านการเกษตรผ่านทางหนังสือพิมพ์ มีเกษตรกรเพียงร้อยละ 37.42 ที่ได้รับข่าวสารด้านการเกษตรผ่านทางหนังสือพิมพ์ 1 – 5 ครั้งต่อเดือน (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 แหล่งรับข่าวสารด้านปศุสัตว์

แหล่งข่าวสาร	ระดับความถี่ (ครั้ง / เดือน)									
	ไม่ได้รับ		1- 5		6 - 10		11 - 15		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิทยุ	-	-	52	33.55	64	41.29	39	25.16	155	100
โทรทัศน์	4	2.58	81	52.26	67	43.22	3	1.92	155	100
นิตยสารปศุสัตว์	121	78.06	34	21.94	-	-	-	-	155	100
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	9	5.81	144	92.90	2	1.29	-	-	155	100
หอกระจายข่าว	150	96.77	5	3.23	-	-	-	-	155	100
เพื่อนบ้าน	-	-	131	84.52	21	13.54	3	1.92	155	100
หนังสือพิมพ์	97	62.58	58	37.42	-	-	-	-	155	100

โดยสามารถสรุปปริมาณ การได้รับข่าวสารด้านปศุสัตว์ของเกษตรกรในภาพรวมได้ ดังนี้
 การได้รับข่าวสารด้านการเกษตรส่วนใหญ่ของเกษตรกรพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 58.0 ได้รับข่าวสารด้านปศุสัตว์ 1-5 ครั้งต่อเดือน รองลงมาร้อยละ 26.6 ได้รับข่าวสารด้านปศุสัตว์มากกว่า 5 ครั้งต่อเดือน และพบว่าเกษตรกรร้อยละ 15.4 ไม่เคยได้รับข่าวสารปศุสัตว์เลยในแต่ละเดือน (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 การได้รับข่าวสารด้านการเกษตร

การได้รับข่าวสารด้านปศุสัตว์ (ครั้ง/เดือน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้รับ	24	15.4
1 - 5	90	58.0
มากกว่า 5	41	26.6
รวม	155	100.0

1.17 ความพึงพอใจในผลตอบแทนและการจัดการในการเลี้ยงโคนม

จากการศึกษาระดับความพึงพอใจในผลตอบแทนและการจัดการในการเลี้ยง โคนม ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้ (ตารางที่ 23)

1. ความพึงพอใจในผลตอบแทนจากการเลี้ยงโคนม เกษตรกรมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 2.38 กล่าวคือ หัวข้อที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ ราคาการขายน้ำนมดิบ มีค่าเฉลี่ย 2.71 ปริมาณน้ำนมที่ได้ มีค่าเฉลี่ย 2.37 รายได้จากการขายมูลโค มีค่าเฉลี่ย 2.39 รายได้จากการขายลูกโคตัวผู้ มีค่าเฉลี่ย 2.47 รายได้จากการขายแม่โคหมดสภาพ มีค่าเฉลี่ย 2.44 และรายได้จากการขายแม่โคพันธุ์ดี มีค่าเฉลี่ย 2.43 ส่วนกิจกรรมที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับปานกลางมีเพียงหัวข้อเดียวคือ ราคาอาหารข้น มีค่าเฉลี่ย 1.86

2. ความพึงพอใจต่อการจัดการในการเลี้ยงโคนม เกษตรกรมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 2.71 กล่าวคือ เกษตรกรพึงพอใจในทุกหัวข้อในระดับมาก ได้แก่ พันธุ์โคนมที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ย 2.81 การจัดการให้อาหาร มีค่าเฉลี่ย 2.57 การจัดการด้านการป้องกันโรค มีค่าเฉลี่ย 2.71 การจัดการด้านเวลาที่ใช้ในการเลี้ยงโคนม มีค่าเฉลี่ย 2.70 การเลี้ยงโคนมโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 2.74 และความเบิกบานใจในการเลี้ยงโคนม มีค่าเฉลี่ย 2.83

ตารางที่ 23 ความพึงพอใจในผลตอบแทนและการจัดการในการเลี้ยงโคนม

หัวข้อ	ระดับความพึงพอใจ			\bar{X}	SD	แปลผล
	น้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)			
ความพึงพอใจในผลตอบแทนจากการเลี้ยงโคนม				2.38	.61	มาก
1. ราคาการขายน้มนมดิบ	2 (1.3)	41 (26.5)	112 (72.3)	2.71	.48	มาก
2. ราคาอาหารชั้น	48 (31.0)	81 (52.3)	26 (36.8)	1.86	.68	ปานกลาง
3. ปริมาณน้ำนมที่ได้	7 (4.5)	84 (54.2)	64 (41.3)	2.37	.57	มาก
4. รายได้จากการขายมูลโค	8 (5.2)	78 (50.3)	69 (44.5)	2.39	.59	มาก
5. รายได้จากการขายลูกโคตัวผู้	13 (8.4)	56 (36.1)	86 (55.5)	2.47	.65	มาก
6. รายได้จากการขายแม่โคหมดสภาพ	15 (9.7)	57 (36.8)	83 (53.5)	2.44	.67	มาก
7. รายได้จากการขายแม่โคพันธุ์ดี	15 (9.7)	58 (37.1)	82 (52.9)	2.43	.66	มาก
ความพึงพอใจต่อการจัดการในการเลี้ยงโคนม				2.72	.46	มาก
1. พันธุ์โคนมที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบัน	1 (0.6)	28 (18.1)	126 (81.3)	2.81	.41	มาก
2. การจัดการให้อาหาร						
3. การจัดการด้านการป้องกันโรค	3 (1.9)	61 (39.4)	91 (58.7)	2.57	.53	มาก
4. การจัดการด้านเวลาที่ใช้ในการเลี้ยงโคนม	1 (0.6)	43 (27.7)	111 (71.6)	2.71	.47	มาก
5. การเลี้ยงโคนมโดยรวม	2 (1.3)	43 (27.7)	110 (71.0)	2.70	.49	มาก
6. ความเบิกบานใจในการเลี้ยงโคนม	1 (0.6)	39 (25.2)	115 (74.2)	2.74	.46	มาก
	2 (1.3)	23 (14.8)	130 (83.9)	2.83	.41	มาก

1.18 ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการจัดบันทึกบัญชีฟาร์ม

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการจัดบันทึกบัญชีฟาร์ม โดยให้เหตุผลว่ามีเวลาว่างในการจัดบันทึกฟาร์มน้อย (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 จำนวนเกษตรกรที่จัดบันทึกและไม่จัดบันทึกบัญชีฟาร์ม

หัวข้อที่บันทึก	จำนวนผู้ไม่จัดบันทึกบัญชีฟาร์ม		จำนวนผู้จัดบันทึกบัญชีฟาร์ม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. การบันทึกประวัติแม่โคที่มีอยู่เดิมและที่ซื้อใหม่	91	58.7	64	41.3
2. การบันทึกการผสมพันธุ์ของแม่โค	88	58.8	67	41.2
3. การบันทึกประวัติลูกโคที่เกิดใหม่	104	67.1	51	32.9
4. การบันทึกปริมาณน้ำนมที่รีดได้	129	81.2	26	18.8
5. การบันทึกการทำวัคซีน การถ่ายพยาธิ และบันทึกการเป็นโรค	122	78.7	33	21.3
6. การบันทึกรายจ่ายต่าง ๆ	130	83.9	25	16.1
7. การบันทึกรายรับต่าง ๆ	128	82.6	27	17.4

ในส่วนของเกษตรกรที่ได้ทำการจัดบันทึกบัญชีฟาร์ม จากการศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการจัดบัญชีฟาร์ม ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้ (ตารางที่ 25)

1. ความพึงพอใจต่อการจัดบันทึกบัญชีฟาร์ม เกษตรกรมีความพึงพอใจโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 2.18 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง (1.67 – 2.33)

2. หัวข้อที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ได้แก่ การบันทึกประวัติแม่โคที่มีอยู่เดิมและที่ซื้อใหม่ มีค่าเฉลี่ย 2.20 การบันทึกการผสมพันธุ์ของแม่โค มีค่าเฉลี่ย 2.24 การบันทึกประวัติของลูกโคที่เกิดใหม่ มีค่าเฉลี่ย 2.20 การบันทึกปริมาณน้ำนมที่รีดได้ มีค่าเฉลี่ย 2.24 การบันทึกการทำวัคซีน การถ่ายพยาธิ และการเป็นโรค มีค่าเฉลี่ย 2.00 การบันทึกรายจ่ายต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 2.28 การบันทึกรายรับต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 2.29 และความต้องการทำบัญชีฟาร์มของเกษตรกร มีค่าเฉลี่ย 2.10

หัวข้อที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดได้แก่ ประโยชน์ของการทำบัญชีฟาร์ม มีค่าเฉลี่ย 2.88 ส่วนหัวข้อที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับน้อย คือ เวลาว่างที่ใช้ในการบันทึกบัญชีฟาร์ม มีค่าเฉลี่ย 1.38

ตารางที่ 25 ความพึงพอใจต่อการจดบันทึกบัญชีฟาร์มของเกษตรกร

หัวข้อความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				X	SD	แปลผล
	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	ไม่บันทึก (ร้อยละ)			
1. การบันทึกประวัติแม่โคที่มีอยู่เดิมและที่ซื้อใหม่	16 (10.3)	45 (29.6)	3 (1.9)	91 (58.7)	2.20	.51	ปานกลาง
2. การบันทึกการผสมพันธุ์ของแม่โค	20 (12.9)	43 (27.7)	4 (2.6)	88 (58.8)	2.24	.55	ปานกลาง
3. การบันทึกประวัติลูกโคที่เกิดใหม่	18 (11.6)	25 (16.1)	8 (5.2)	104 (67.1)	2.20	.70	ปานกลาง
4. การบันทึกปริมาณน้ำนมที่รีดได้	10 (6.5)	11 (7.1)	5 (3.2)	129 (81.2)	2.24	.72	ปานกลาง
5. การบันทึกการทำวัคซีน การถ่ายพยาธิ และบันทึกการเป็นโรค	9 (5.8)	15 (9.7)	9 (5.8)	122 (78.7)	2.00	.75	ปานกลาง
6. การบันทึกรายจ่ายต่างๆ	11 (7.1)	10 (6.5)	4 (2.6)	130 (83.9)	2.28	.74	ปานกลาง
7. การบันทึกรายรับต่างๆ	12 (7.7)	11 (7.1)	3 (1.9)	128 (82.6)	2.29	.69	ปานกลาง
8. ประโยชน์ของการบันทึกบัญชีฟาร์ม	140 (90.3)	11 (7.1)	4 (2.6)	-	2.88	.40	มาก
9. ความต้องการในการทำบัญชีฟาร์ม	40 (25.8)	91 (58.7)	24 (15.5)	-	2.10	.64	ปานกลาง
10. เวลาว่างที่จะทำบันทึกบัญชีฟาร์ม	19 (12.6)	21 (13.5)	115 (74.2)	-	1.38	.70	น้อย
รวม					2.18	.64	ปานกลาง

1.19 ความรู้ในการเลี้ยงโคนมของเกษตรกร

การให้คะแนนการตอบแบบสอบถามในหัวข้อความรู้ในการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรทำ โดย ด้านเกษตรกรตอบแบบสอบถามถูกต้องให้ 1 คะแนน และตอบแบบสอบถามผิดให้ 0 คะแนน ซึ่ง ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ในการเลี้ยงโคนมของเกษตรกร มีคำถามทั้งหมด 20 ข้อ มีคะแนนเต็ม 40 คะแนน

เมื่อนำคะแนนทุกข้อมารวมกัน จำนวน 20 ข้อ จะได้แบบสอบถามที่มีคะแนนเต็ม 40 คะแนน ซึ่งเกษตรกรตอบแบบสอบถามได้คะแนนสูงสุด 40 คะแนน และต่ำสุด 32 คะแนน ผู้วิจัยจึง แบ่งกลุ่มระดับความรู้ในการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรออกเป็น 3 กลุ่มคือ ระดับความรู้ดีมาก ระดับความรู้ดีปานกลาง และระดับความรู้ดีน้อย โดยใช้เกณฑ์

ผู้ได้ 32.00 - 34.66 คะแนน มีความรู้ระดับน้อย

ผู้ได้ 34.67 - 37.33 คะแนน มีความรู้ระดับปานกลาง

ผู้ได้ 37.74 - 40.00 คะแนน มีความรู้ระดับมาก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เกษตรกรที่มีความรู้ในการเลี้ยงโคนมอยู่ในระดับดีน้อยมีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1 เกษตรกรที่มีความรู้ในการเลี้ยงโคนมอยู่ในระดับดีปานกลางมีจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 57.9 และเกษตรกรที่มีความรู้ในการเลี้ยงโคนมอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 (ตารางที่ 26)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เกษตรกรมากกว่าร้อยละ 80 สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับความรู้ในการเลี้ยงโคนมได้อย่างถูกต้องในแต่ละหัวข้อ โดยมีเกษตรกรถึงร้อยละ 92.9 มีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการฉีดวัคซีนและการทำฟางปรุงแต่งให้แก่โคนม ร้อยละ 91.6 มีความรู้ถูกต้องว่าโคสาวควรได้รับการผสมพันธุ์เมื่ออายุประมาณ 16-18 เดือน ร้อยละ 90.3 มีความรู้ถูกต้องในเรื่องของสายพันธุ์โคนม พืชอาหารสัตว์ ระยะเวลาในการทำฟางปรุงแต่ง และวงจรการเป็นสัดของแม่โค ร้อยละ 89.7 มีความรู้ถูกต้องว่าการเลี้ยงโคนมจะมีความแตกต่างกับการเลี้ยงโคเนื้อมาก โดยเฉพาะการเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิด เพราะโคนมตอบสนองต่อสิ่งเร้ามาก ร้อยละ 88.4 มีความรู้ถูกต้องว่า แม่โคจะตั้งท้องประมาณ 282 วัน ร้อยละ 87.7 มีความรู้ถูกต้องว่า หุ่นหญ้าอาหารสัตว์แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ หุ่นหญ้าธรรมชาติ และหุ่นหญ้าปลูก ร้อยละ 87.1 มีความรู้ถูกต้องว่า เมื่อลูกโคตัวเมียมีอายุระหว่าง 3-8 เดือน ควรฉีดวัคซีนป้องกันโรคบลูเซลโลซิส ร้อยละ 86.5 มีความรู้ถูกต้องว่า หลังแม่โคคลอดคอกใหม่ ๆ จะต้อง

ให้อาหารเต็มที จนกระทั่งให้นมคงที่ จึงให้อัตราส่วน 2:1 (โคให้นม 2 กิโลกรัม : อาหาร 1 กิโลกรัม) ร้อยละ 85.8 มีความรู้ถูกต้องว่า ควรมีแร่ธาตุและน้ำดั่งไว้ให้แม่โคกินตลอดเวลา ร้อยละ 84.5 มีความรู้ถูกต้องว่า ระยะเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการผสมเทียมก็คือหลังเริ่มการเป็นสัด 12-18 ชั่วโมง จะทำให้อัตราการผสมติดสูง ร้อยละ 83.9 มีความรู้ถูกต้องว่า กระเพาะโคมี 4 กระเพาะคือ กระเพาะค้ำซี่รีว กระเพาะรังผึ้ง กระเพาะสามสิบกลีบ และกระเพาะแท้ และร้อยละ 81.9 มีความรู้ถูกต้องว่าแม่โคนมจะต้องได้หญ้าสดวันละประมาณ 40 กิโลกรัม ส่วนหัวข้อที่เกษตรกรตอบผิดมากที่สุดคือ อาหารโคนมแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ อาหารชั้น และอาหารเสริม ซึ่งมีเกษตรกรตอบผิดถึงร้อยละ 74.2 (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 26 ระดับความรู้ในการเลี้ยงโคนม

ระดับความรู้ในการเลี้ยงโคนม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มาก	14	9.0
ปานกลาง	90	57.9
น้อย	51	33.1
รวม	155	100.0

ตารางที่ 27 ความรู้ในการเลี้ยงโคนม

ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม	ผู้ตอบถูก	ผู้ตอบผิด
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)
1. โคนมที่เลี้ยงกันอยู่ในปัจจุบันจะเลี้ยงกันอยู่ 2 สายพันธุ์คือโคยุโรป และ อินเดีย	140 (90.3)	15 (9.7)
2. โคนมีฟันทั้งหมด 32 ซี่	103 (66.5)	52 (33.5)
3. ภาวะเค โคนมี 4 ภาวะคือ ภาวะเคค้ำซี่รีว ภาวะเครังคั้ง ภาวะเคสามสิบ กสิบ และภาวะเคแท้	131 (84.5)	24 (15.5)
4. อาหาร โคนมแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ อาหารข้น และอาหารหยาบ	40 (25.8)	115 (74.2)
5. เมื่อลูกโคคลอดจะต้องให้กินน้ำนมเหลืองทันทีภายใน 6 ชั่วโมงหลังคลอด	114 (73.5)	41 (26.5)
6. ควรมีแร่ธาตุและน้ำตั้งไว้ให้แม่โคกินตลอดเวลา	133 (85.2)	22 (14.2)
7. หลังแม่โคคลอดใหม่ๆ จะต้องให้อาหารเต็มที่ จนกระทั่งให้นมคงที่ จึงให้อัตรา ส่วน 2:1 (โคให้นม 2 กก. : อาหาร 1 กก.)	134 (86.5)	21 (13.5)
8. แม่โคนมจะต้องได้หญ้าสดวันละประมาณ 40 กิโลกรัม	127 (81.9)	28 (18.1)
9. พืชอาหารสัตว์ หมายถึงพืชชนิดใดก็ได้ที่สัตว์สามารถแทะเล็มเป็นอาหารได้ โดยไม่มีพิษต่อสัตว์	140 (90.3)	15 (9.7)
10. ทุ่งหญ้าอาหารสัตว์แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ ทุ่งหญ้าธรรมชาติ และทุ่งหญ้าปลูก	136 (87.7)	19 (12.3)
11. การทำฟางปรุงแต่งใช้อัตราส่วนของฟางต่อน้ำคั่วอยู่เรีย 100:100:6 โดยน้ำหนัก	144 (92.9)	11 (7.1)
12. ระยะเวลาในการทำฟางปรุงแต่ง 21 วัน จึงเปิดมาใช้ได้	140 (90.3)	15 (9.7)
13. แม่โคจะตั้งท้องประมาณ 282 วัน	137 (88.4)	18 (11.6)
14. แม่โคมีวงจรการเป็นสัดประมาณ 18-21 วัน	140 (90.3)	15 (9.7)
15. โคนสาวควรได้รับการผสมพันธุ์เมื่ออายุประมาณ 16-18 เดือน	142 (91.6)	13 (8.4)
16. ระยะเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการผสมเทียมก็คือหลังเริ่มการเป็นสัด 12-18 ชั่วโมง จะทำให้้อตราการผสมติดสูง	131 (84.5)	24 (15.5)
17. เมื่อลูกโคตัวเมียอายุระหว่าง 3-8 เดือน ควรฉีดวัคซีนป้องกันโรคบลูเซล โลซีส	135 (87.1)	20 (12.9)
18. การฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยฉีดปีละ 2 ครั้ง ห่างกัน 6 เดือน	144 (92.9)	11 (7.1)
19. การฉีดวัคซีนโรคเฮโมรายิกเซพติเมีย หรือ โรคคอบวม ฉีดปีละ 2 ครั้ง	144 (92.9)	11 (7.1)
20. การเลี้ยง โคนมจะมีความแตกต่างกับการเลี้ยงโคเนื้อมาก โดยเฉพาะการเอาใจ ใส่ดูแลอย่างใกล้ชิด เพราะ โคนมตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมมากกว่า	39 (89.7)	16 (10.3)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม
การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยง โคนมต่อ
การส่งเสริมการเลี้ยงโคนม ในประเด็นหัวข้อ

1. การให้ความรู้ของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการเลี้ยง โคนม
2. การบริการของรัฐและเอกชน
3. เจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชนที่ไปทำการส่งเสริมปศุสัตว์

การนำเสนอผลการวิเคราะห์สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยง โคนม
ต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมนั้น ผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจแยกตาม
ประเด็นหัวข้อ โดยการเทียบคะแนนเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจที่ได้กำหนดเกณฑ์ไว้ จากระดับ
คะแนน 1 ถึง 3 คะแนน แล้วนำมาตีความดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.66	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.67 – 2.33	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 2.34 – 3.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมาก

2.1 ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการให้ความรู้ของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการเลี้ยง
โคนม

จากการศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการให้ความรู้ของเจ้าหน้าที่ ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้
(ตารางที่ 28)

1. ความพึงพอใจต่อการให้ความรู้ของเจ้าหน้าที่ เกษตรกรมีความพึงพอใจโดยภาพรวมมีค่า
เฉลี่ย 2.38 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มีความพึงพอใจในระดับมาก (2.34 – 3.00)

2. ประเด็นหัวข้อที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์โคนมที่
เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์แนะนำให้ทราบ มีค่าเฉลี่ย 2.83 ความรู้ในเรื่องการผสมเทียม มีค่าเฉลี่ย 2.39 ความรู้
เกี่ยวกับการดูแลแม่โคนม มีค่าเฉลี่ย 2.45 ความรู้เกี่ยวกับการดูแลลูก โคนม มีค่าเฉลี่ย 2.35 ความรู้เกี่ยว
กับการรีดนมและเก็บรักษาน้ำนม มีค่าเฉลี่ย 2.49 ความพึงพอใจในเนื้อหาความรู้ที่เหมาะสมกับความ
ต้องการของเกษตรกรในขณะนั้น มีค่าเฉลี่ย 2.35 ความพึงพอใจในเนื้อหาความรู้ที่เพียงพอสำหรับนำ
ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ มีค่าเฉลี่ย 2.37 ความพึงพอใจในช่วงเวลาที่เจ้าหน้าที่มาให้ความรู้สอดคล้อง
กับช่วงเวลาที่เกษตรกรต้องการรับความรู้ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.47 ความพึงพอใจในรูปแบบ/วิธีการใน
การให้ความรู้ของเจ้าหน้าที่ มีค่าเฉลี่ย 2.39 และความเหมาะสมของวิทยากรที่มาให้ความรู้ มีค่าเฉลี่ย

หัวข้อที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการให้อาหารสัตว์ มีค่าเฉลี่ย 2.12 ความรู้ในการใช้วัคซีนป้องกันโรค มีค่าเฉลี่ย 2.30 ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชอาหารสัตว์ มีค่าเฉลี่ย 3.32 ความรู้เกี่ยวกับการทำฟางปรุงแต่งไว้เป็นอาหารสำรอง มีค่าเฉลี่ย 2.28 ความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีฟาร์ม มีค่าเฉลี่ย 2.32

ตารางที่ 28 ความพึงพอใจต่อการให้ความรู้ของเจ้าหน้าที่

หัวข้อความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ			\bar{X}	SD	แปลผล
	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)			
1. ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์โคนม	131 (89.5)	22 (14.2)	2 (1.3)	2.83	.41	มาก
2. ความรู้เกี่ยวกับการให้อาหารสัตว์	21(13.5)	132 (85.2)	2 (1.3)	2.12	.37	ปานกลาง
3. ความรู้ในเรื่องการผสมเทียม	75 (48.4)	66 (42.6)	14 (9.0)	2.39	.65	มาก
4. ความรู้ในการใช้วัคซีนป้องกันโรค	55 (35.4)	92 (59.4)	8 (5.2)	2.30	.56	ปานกลาง
5. ความรู้เกี่ยวกับการดูแลแม่โคนม	72 (46.5)	81 (52.3)	2 (1.3)	2.45	.52	มาก
6. ความรู้เกี่ยวกับการดูแลลูกโคนม	60 (38.7)	86 (57.4)	6 (3.9)	2.35	.55	มาก
7. ความรู้เกี่ยวกับการรีดนมและเก็บรักษานม	80 (51.6)	71 (45.8)	4 (2.6)	2.49	.55	มาก
8. ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชอาหารสัตว์	58 (37.9)	88 (56.8)	9 (5.8)	2.32	.58	ปานกลาง
9. ความรู้เกี่ยวกับการทำฟาร์มปรุงแต่งไว้เป็นอาหารสำรอง	59 (38.1)	81 (52.3)	15 (9.7)	2.28	.63	ปานกลาง
10. ความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีฟาร์ม	59 (38.1)	86 (55.5)	10 (6.5)	2.32	.59	ปานกลาง
11. เนื้อหาความรู้ที่เหมาะสมกับความต้องการของเกษตรกรในขณะนั้น	58 (37.4)	94 (60.6)	3 (1.9)	2.35	.52	มาก
12. เนื้อหาความรู้ที่เพียงพอสำหรับการนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้	64 (41.3)	84 (54.2)	7 (4.5)	2.37	.57	มาก
13. ช่วงเวลาที่เจ้าหน้าที่มาให้ความรู้สอดคล้องกับช่วงเวลาที่เกษตรกรต้องการรับความรู้	78 (50.3)	72 (46.5)	5 (3.2)	2.47	.56	มาก
14. รูปแบบ/วิธีการในการให้ความรู้ของเจ้าหน้าที่	66 (42.6)	84 (54.2)	5 (3.2)	2.39	.55	มาก
15. ความเหมาะสมของวิทยากร	69 (44.5)	80 (51.6)	6 (3.9)	2.41	.57	มาก
รวม				2.38	.54	มาก

2.2 ความพึงพอใจต่อการบริการของรัฐและเอกชน

จากการศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการบริการของรัฐและเอกชน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้ (ตารางที่ 29)

1. ความพึงพอใจต่อการบริการของรัฐและเอกชน เกษตรกรมีความพึงพอใจโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 2.52 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มีความพึงพอใจในระดับมาก (2.34 –3.00)

2. ประเด็นหัวข้อที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ บริการเกี่ยวกับการทำพันธุ์และประวัติโคนม มีค่าเฉลี่ย 2.72 บริการในการรักษาสัตว์ป่วย มีค่าเฉลี่ย 2.43 บริการในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคแก่ลูกโคและแม่โค มีค่าเฉลี่ย 2.55 บริการในการเจาะเลือดประจำปี มีค่าเฉลี่ย 2.48 บริการเกี่ยวกับการผสมเทียม มีค่าเฉลี่ย 2.60 ความเหมาะสมของสถานที่และเวลาให้แจ้งโคเป็นสัตว์ มีค่าเฉลี่ย 2.83 บริการในการถ่ายพยาธิแม่โค มีค่าเฉลี่ย 2.52 และความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการรับบริการต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 2.61

ประเด็นหัวข้อที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ได้แก่ บริการให้คำปรึกษาต่างๆ เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม มีค่าเฉลี่ย 2.21 และ บริการทำคลอดแก่แม่โคที่คลอดยาก มีค่าเฉลี่ย 2.28

ตารางที่ 29 ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการบริการของรัฐและเอกชน

หัวข้อความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ			X̄	SD	แปลผล
	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)			
1. บริการเกี่ยวกับการทำพันธุ์ประวัติโคนม	113 (72.9)	40 (25.8)	2 (1.3)	2.72	.48	มาก
2. บริการในการรักษาสัตว์ป่วย	69 (44.5)	83 (53.5)	3 (1.9)	2.43	.53	มาก
3. บริการในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคแก่ลูกโคและแม่โค	88 (56.8)	64 (41.3)	3 (1.9)	2.55	.54	มาก
4. บริการในการเจาะเลือดประจำปี	76 (49.0)	78 (50.3)	1 (0.6)	2.48	.51	มาก
5. บริการเกี่ยวกับการผสมเทียม	97 (62.6)	54 (34.8)	4 (2.6)	2.60	.54	มาก
6. ความเหมาะสมของสถานที่และเวลาให้แจ้งโคเป็นสัตว์	132 (85.2)	20 (12.9)	3 (1.9)	2.83	.42	มาก
7. บริการให้คำปรึกษาต่างๆ เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม	35 (22.6)	117 (75.5)	3 (1.9)	2.21	.45	ปานกลาง

หัวข้อความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ			\bar{X}	SD	แปลผล
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
8. บริการในการถ่ายพยาธิแก่โค	90 (58.1)	56 (36.1)	9 (5.8)	2.52	.61	มาก
9. บริการทำคลอดแก่แม่โคที่คลอดยาก	50 (32.3)	98 (63.2)	7 (4.5)	2.28	.54	ปานกลาง
10. ความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการรับบริการต่างๆ	59(68.9)	51 (32.9)	5 (3.2)	2.61	.55	มาก
รวม				2.52	.52	มาก

2.3 ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชนที่ไปทำการส่งเสริมปศุสัตว์

จากการศึกษาระดับความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชนที่ไปทำการส่งเสริมปศุสัตว์ ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้ (ตารางที่ 30)

1. ความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชนที่ไปทำการส่งเสริมปศุสัตว์ เกษตรกรมีความพึงพอใจโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 2.48 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มีความพึงพอใจในระดับมาก (2.34 – 3.00)
2. เกษตรกรมีความพึงพอใจทุกหัวข้อในระดับมาก ได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม มีค่าเฉลี่ย 2.57 ด้านความสามารถในการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร มีค่าเฉลี่ย 2.38 ด้านความประพฤติที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 2.54 ด้านความรับผิดชอบต่อน้ำที่/การตรงต่อเวลาในการนัดหมายต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 2.37 ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเกษตรกร มีค่าเฉลี่ย 2.54

ตารางที่ 30 ความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชนที่ไปทำการส่งเสริมปศุสัตว์

หัวข้อความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ			\bar{X}	SD	แปลผล
	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)			
1. ด้านความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยง โคนม	93 (60.5)	58 (37.4)	4 (2.6)	2.57	.55	มาก
2. ด้านความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้แก่เกษตรกร	62 (40.0)	90 (58.1)	3 (1.9)	2.38	.53	มาก
3. ด้านความประพฤติที่เหมาะสม	86 (55.5)	66 (42.6)	3 (1.9)	2.54	.54	มาก
4. ด้านความรับผิดชอบเจ้าหน้าที่ / การ ตรงต่อเวลาในการนัดหมายต่างๆ	60 (38.7)	92 (59.4)	3 (1.9)	2.37	.52	มาก
5. ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อ เกษตรกร	86 (55.5)	67 (43.2)	2 (1.2)	2.54	.55	มาก
รวม				2.48	.54	มาก

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ข้อมูลในตอนนี้เป็นการทดสอบสมมติฐานโดยหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ซึ่งมีอยู่ 11 ตัว คือ อายุ ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่ม ประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนม รายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคนม รายได้นอกฟาร์ม ขนาดพื้นที่ถือครอง จำนวนโคนมที่เกษตรกรเลี้ยง การได้รับข่าวสารด้านปศุสัตว์ ระยะทางจากแหล่งเลี้ยงไปสู่ศูนย์รับซื้อโคนม และระดับความรู้ในการเลี้ยงโคนม กับตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม ซึ่งได้แบ่งกลุ่มระดับความพึงพอใจใหม่ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจมาก และกลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจน้อย ซึ่งได้รวมเอากลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจปานกลาง กับกลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจน้อยไว้ด้วยกัน ปรากฏผลการทดสอบสมมติฐาน แบ่งอธิบายผลตามการใช้ค่าไค-สแควร์ ในการทดสอบ ได้ดังนี้

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความพึงพอใจของเกษตรกร

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์แล้วปรากฏว่าผลของค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 4.58 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าไค-สแควร์ที่ได้จากตารางเท่ากับ 5.99 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกร (ตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความพึงพอใจของเกษตรกร

อายุ (ปี)	ระดับความพึงพอใจ		รวม (ร้อยละ)
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	
น้อยกว่า 36	8 (5.1)	22 (14.2)	30 (19.3)
36 - 45	21 (13.5)	70 (44.5)	90 (58.0)
45 ขึ้นไป	165 (9.8)	20 (12.9)	35 (22.7)
รวม	43 (27.7)	112 (72.3)	155 (100)

χ^2 คำนวณ = 4.58
 χ^2 (df = 2) = 5.99

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความพึงพอใจของเกษตรกร

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์แล้วปรากฏว่าผลของค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้ เท่ากับ 1.22 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าไค-สแควร์ที่ได้จากตารางเท่ากับ 3.8 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกร (ตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความพึงพอใจของเกษตรกร

ระดับการศึกษา	ระดับความพึงพอใจ		รวม (ร้อยละ)
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	
ประถมศึกษา	35 (22.6)	103 (66.5)	138 (89.1)
สูงกว่าประถมศึกษา	8 (5.1)	9 (5.8)	17 (10.9)
รวม	43 (27.7)	112 (72.3)	155 (100)

$$\chi^2 \text{ คำนวณ} = 1.22$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

$$\chi^2 (df=1) = 3.8$$

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นสมาชิกกลุ่มกับความพึงพอใจของเกษตรกร

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นสมาชิกกลุ่มกับความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์แล้วปรากฏว่าผลของค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้ เท่ากับ 1.23 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าไค-สแควร์ที่ได้จากตารางเท่ากับ 3.8 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า การเป็นสมาชิกกลุ่มไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกร (ตารางที่ 33)

ตารางที่ 33 ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นสมาชิกกลุ่มกับความพึงพอใจของเกษตรกร

การเป็นสมาชิกกลุ่ม	ระดับความพึงพอใจ		รวม (ร้อยละ)
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	
กลุ่มสหกรณ์โคนม เชียงใหม่	24 (15.5)	73 (47.1)	97 (62.6)
กลุ่มสหกรณ์โคนม บ้านป่าดิ่ง ห้วยหม้อ	19 (12.2)	39 (25.2)	58 (37.4)
รวม	43 (27.7)	112 (72.3)	155 (100)

$$\chi^2 \text{ คำนวณ} = 1.23$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

$$\chi^2 (df=1) = 3.8$$

3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนมกับความพึงพอใจของเกษตรกร ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนมกับความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์แล้วปรากฏว่าผลของค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้ เท่ากับ 0.57 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าไค-สแควร์ที่ได้จากตารางเท่ากับ 5.99 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนมไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกร (ตารางที่ 34)

ตารางที่ 34 ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนมกับความพึงพอใจของเกษตรกร

ประสบการณ์ (ปี)	ระดับความพึงพอใจ		รวม (ร้อยละ)
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	
1 - 10	17 (11.0)	50 (32.2)	67 (43.2)
11 - 20	22 (14.1)	54 (34.9)	76 (49.0)
20 ขึ้นไป	4 (2.6)	8 (5.2)	12 (7.8)
รวม	43 (27.7)	112 (72.3)	155 (100)

χ^2 คำนวณ = 0.57

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

χ^2 (df=2) = 5.99

3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคนมกับความพึงพอใจของเกษตรกร
ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคนมกับความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์แล้วปรากฏว่าผลของค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้ เท่ากับ 1.17 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าไค-สแควร์ที่ได้จากตารางเท่ากับ 3.8 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า รายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคนมไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกร (ตารางที่ 35)

ตารางที่ 35 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคนมกับความพึงพอใจของเกษตรกร

รายได้สุทธิจากการ เลี้ยงโคนม (บาท/ปี)	ระดับความพึงพอใจ		รวม (ร้อยละ)
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	
1 - 100,000	20 (12.9)	63 (40.7)	83 (53.6)
100,000 ขึ้นไป	23 (14.8)	49 (31.6)	72 (46.4)
รวม	43 (27.7)	112 (72.3)	155 (100)

$$\chi^2 \text{ คำนวณ} = 1.17$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

$$\chi^2 (df=1) = 3.8$$

3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้นอกฟาร์มกับความพึงพอใจของเกษตรกร

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้นอกฟาร์มกับความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์แล้วปรากฏว่าผลของค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้ เท่ากับ 3.58 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าไค-สแควร์ที่ได้จากตารางเท่ากับ 5.99 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า รายได้นอกฟาร์มไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกร (ตารางที่ 36)

ตารางที่ 36 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้นอกฟาร์มกับความพึงพอใจของเกษตรกร

รายได้นอกฟาร์ม (บาท/ปี)	ระดับความพึงพอใจ		รวม (ร้อยละ)
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	
ไม่มีรายได้นอกฟาร์ม	18 (11.6)	51 (32.9)	69 (44.5)
1 - 20,000	13 (8.4)	43 (27.8)	56 (36.2)
20,000 ขึ้นไป	12 (7.7)	18 (11.6)	30 (19.3)
รวม	43 (27.7)	112 (72.3)	155 (100)

$$\chi^2 \text{ คำนวณ} = 3.58$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

$$\chi^2 (df=2) = 5.99$$

3.7 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ถือครองกับความพึงพอใจของเกษตรกร

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ถือครองกับความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์แล้วปรากฏว่าผลของค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้ เท่ากับ 1.16 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าไค-สแควร์ที่ได้จากตารางเท่ากับ 3.8 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ขนาดพื้นที่ถือครองไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกร (ตารางที่ 37)

ตารางที่ 37 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ถือครองกับความพึงพอใจของเกษตรกร

ขนาดพื้นที่ถือครอง (ไร่)	ระดับความพึงพอใจ		รวม (ร้อยละ)
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	
0-3	21 (13.5)	65 (42.0)	86 (55.5)
3 ขึ้นไป	22 (14.2)	47 (30.3)	69 (44.5)
รวม	43 (27.7)	112 (72.3)	155 (100)

$$\chi^2 \text{ คำนวณ} = 1.16$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

$$\chi^2 (df=1) = 3.8$$

3.8 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนโคนมที่เกษตรกรเลี้ยงกับความพึงพอใจของเกษตรกร

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนโคนมที่เกษตรกรเลี้ยงกับความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์แล้วปรากฏว่าผลของค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้ เท่ากับ 0.53 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าไค-สแควร์ที่ได้จากตารางเท่ากับ 3.8 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า จำนวนโคนมที่เกษตรกรเลี้ยงไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกร (ตารางที่ 38)

ตารางที่ 38 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนโคนมที่เกษตรกรเลี้ยงกับความพึงพอใจของเกษตรกร

จำนวนโคนม (ตัว)	ระดับความพึงพอใจ		รวม (ร้อยละ)
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	
1 - 14	24 (15.5)	70 (45.2)	94 (60.5)
14 ขึ้นไป	19 (12.2)	42 (27.1)	61 (39.5)
รวม	43 (27.7)	112 (72.3)	155 (100)

$$\chi^2 \text{ คำนวณ} = 0.53$$

$$\chi^2 (df=1) = 3.8$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.9 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข่าวสารด้านปศุสัตว์กับความพึงพอใจของเกษตรกร

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข่าวสารด้านปศุสัตว์กับความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์แล้วปรากฏว่าผลของค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้ เท่ากับ 9.80 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าไค-สแควร์ที่ได้จากตารางเท่ากับ 5.99 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า การได้รับข่าวสารด้านปศุสัตว์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกร (ตารางที่ 39)

ตารางที่ 39 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข่าวสารด้านปศุสัตว์กับความพึงพอใจของเกษตรกร

การได้รับข่าวสารด้าน ปศุสัตว์ (ครั้ง/เดือน)	ระดับความพึงพอใจ		รวม
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	
ไม่ได้รับ	3 (1.9)	21 (13.5)	24 (15.4)
1 - 5	22 (14.2)	68 (43.9)	90 (58.1)
มากกว่า 5	18 (11.6)	23 (14.9)	41 (26.5)
รวม	43 (27.7)	112 (72.3)	155 (100)

$$\chi^2 \text{ คำนวณ} = 9.80$$

$$\chi^2 (df=2) = 5.99$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.10 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางจากแหล่งเสียงไปสู่ศูนย์รับขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของเกษตรกร

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางจากแหล่งเสียงไปสู่ศูนย์รับขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์แล้วปรากฏว่าผลของค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้ เท่ากับ 7.74 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าไค-สแควร์ที่ได้จากตารางเท่ากับ 7.81 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ระยะทางไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกร (ตารางที่ 40)

ตารางที่ 40 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางจากแหล่งเสียงไปสู่ศูนย์รับขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของเกษตรกร

ระยะทาง (กิโลเมตร)	ระดับความพึงพอใจ		รวม (ร้อยละ)
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	
1	5	21	26
	(3.2)	(13.5)	(16.7)
2	12	41	53
	(7.7)	(26.4)	(34.1)
3	8	26	34
	(5.2)	(16.7)	(21.8)
3 ขึ้นไป	18	24	42
	(11.6)	(15.8)	(27.4)
รวม	43	112	155
	(27.7)	(72.3)	(100)

$$\chi^2 \text{ คำนวณ} = 7.74$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

$$\chi^2 (df=3) = 7.81$$

3.11 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ในการเลี้ยงโคนมกับความพึงพอใจของเกษตรกร
ผลการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ในการเลี้ยงโคนมกับความพึงพอใจของ
เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์แล้วปรากฏว่าผล
ของค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้ เท่ากับ 3.83 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าไค-สแควร์ที่ได้จากตารางเท่ากับ 5.99 ที่
ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ระดับความรู้ในการเลี้ยงโคนมไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอ
ใจของเกษตรกร (ตารางที่ 41)

ตารางที่ 41 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ในการเลี้ยงโคนมกับความพึงพอใจของเกษตรกร

ระดับความรู้ในการ เลี้ยงโคนม	ระดับความพึงพอใจ		รวม
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	
ดีมาก	4 (2.6)	10 (6.4)	14 (9.0)
ดีปานกลาง	20 (12.9)	70 (45.2)	90 (58.1)
ดีน้อย	19 (12.2)	32 (20.6)	51 (32.9)
รวม	43 (27.7)	112 (72.3)	155 (100)

$$\chi^2 \text{ คำนวณ} = 3.83$$

$$\chi^2 (df=2) = 5.99$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการเลี้ยงโคนมของเกษตรกร

4.1 ปัญหาที่เกษตรกรประสบในการเลี้ยงโคนม

ปัญหาที่เกษตรกรประสบในการเลี้ยงโคนมที่สำคัญ 5 อันดับแรก คือ อาหารขึ้นราคาแพง (ร้อยละ 63.22) อัตราการผสมติดต่ำ (ร้อยละ 62.58) การขาดแคลนแปลงหญ้า (ร้อยละ 34.84) การขาดแหล่งน้ำใช้ (ร้อยละ 25.81) และการขาดแคลนเงินทุน (ร้อยละ 20.0)

ส่วนปัญหาที่เกษตรกรประสบน้อยในการเลี้ยงโคนม คือ ปัญหาโคเป็นโรคเรื้อรัง (ร้อยละ 5.81) ปัญหาโคให้นมต่ำ (ร้อยละ 12.26) ปัญหาราคาน้ำนมดิบต่ำ (ร้อยละ 12.26) และปัญหาขาดแคลนพื้นที่เลี้ยง (ร้อยละ 12.26) (ตารางที่ 42)

ตารางที่ 42 ปัญหาที่เกษตรกรประสบในการเลี้ยงโคนม

ปัญหาในการเลี้ยงโคนม	มีปัญหา (ร้อยละ)	ไม่มีปัญหา (ร้อยละ)
1. อาหารขึ้นราคาแพง	98 (63.22)	57 (36.78)
2. อัตราการผสมติดต่ำ	97 (62.58)	58 (37.42)
3. ขาดแคลนแปลงหญ้า	54 (34.84)	101 (65.16)
4. ขาดแหล่งน้ำใช้	40 (25.81)	115 (74.19)
5. ขาดแคลนเงินทุน	31 (20.0)	124 (80.0)
6. โคให้นมต่ำ	19 (12.26)	136 (87.74)
7. ราคาน้ำนมดิบต่ำ	19 (12.26)	136 (87.74)
8. ขาดแคลนพื้นที่เลี้ยง	19 (12.26)	136 (87.84)
9. โคเป็นโรคเรื้อรัง	9 (5.81)	146 (94.19)

หมายเหตุ : เกษตรกร 1 ราย สามารถมีปัญหาได้มากกว่า 1 ปัญหา

4.2 ประเด็นหัวข้อที่เกษตรกรต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือ

ประเด็นหัวข้อที่เกษตรกรต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ความต้องการได้รับการอุดหนุนในเรื่องของยาฆ่าโรค (ร้อยละ 76.77) ความต้องการให้อาหารชั้นมีราคาต่ำลง (ร้อยละ 65.16) และความต้องการพันธุ์โคที่ให้ผลผลิตสูงกว่าเดิม (ร้อยละ 30.32 (ตารางที่ 43)

ตารางที่ 43 ประเด็นหัวข้อที่เกษตรกรต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือ

ประเด็นหัวข้อที่เกษตรกรต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือ	ต้องการ (ร้อยละ)	ไม่ต้องการ (ร้อยละ)
1. ได้รับการอุดหนุนในเรื่องยาฆ่าโรค	119 (76.77)	36 (23.23)
2. อาหารชั้นราคาต่ำลง	101 (65.16)	54 (34.84)
3. พันธุ์โคให้ผลผลิตสูงกว่าเดิม	47 (30.32)	108 (69.68)
4. พื้นที่สำหรับปลูกหญ้า	45 (29.03)	110 (70.93)
5. ราคาน้ำมันดิบสูงขึ้น	43 (27.74)	112(72.26)
6. การมีแหล่งน้ำสะอาดใช้	24 (15.48)	131 (84.52)
7. ให้มีจำนวนเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์เพิ่มขึ้น	19 (12.26)	136 (87.74)
8. อาหารชั้นคุณภาพดี	16 (10.32)	139 (89.68)
9. การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม	5 (3.22)	150 (96.78)
10. การได้รับข่าวสารใหม่ๆ เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม	4 (2.58)	151 (97.42)

หมายเหตุ : เกษตรกร 1 รายสามารถต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือมากกว่า 1 อย่าง